

R 3308/R II-13

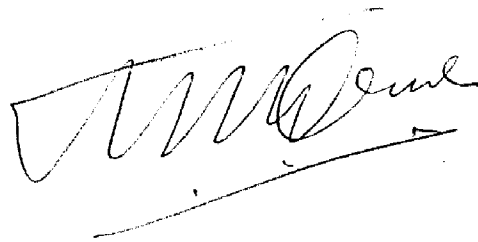
REGERINGSCOMMISSARIS IN ALGEMENE DIENST
MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN

Kenmerk: Nr. 3173/HP/69.
Bijlage(n): één.
Onderwerp: weekoverzicht.

's-Gravenhage, 6 november 1969.
Plein 1813 nr. 4

Hiermede heb ik de eer Uwer
Excellentie het weekoverzicht over de
periode 30 oktober t/m 5 november 1969
aan te bieden.

De Regeringscommissaris
in Algemene Dienst,

Aan Zijne Excellentie de Minister-President
Plein 1813 nr. 4
's-GRAVENHAGE.

6 november 1969.

GEHEIM

SELECTIEVE SAMENVATTING VAN ONTVANGEN INLICHTINGEN

(30 oktober t/m 5 november 1969)

SOVJET-UNIE - ONTWIKKELING KERNENERGIE:

De Sovjet-Unie legt in de ontwikkeling van kernreactoren het accent op de research en constructie van kweekreactoren. Dit zijn reactoren die in het proces zelf splijtbaar materiaal reproduceren. Met het oog op de grote hoeveelheden steenkool, olie en gas heeft men in de Sovjet-Unie geen haast bij dit onderzoek.

Volgens andere bronnen wordt in de Sovjet-Unie wel veel aandacht besteed aan de ontwikkeling op het gebied van de plasma-physics. Zoals bekend worden hiermede schonere energiebronnen van het nucleaire type ontwikkeld. Tevens heeft dit researchgebied grote betekenis voor onderzoek naar de praktische toepassing van de ionenvoortstuwingsmethode die van zeer veel belang is voor ruimtereizen dieper het heelal in dan de maan. Het is bij het laatste Russische ruimteproject duidelijk geworden dat de Russische plannen in de richting van interplanetaire ruimtereizen gaan.

Volgens zeer recente informatie bouwt de Sovjet-Unie momenteel een laser (light amplification by stimulated emission of radiation ofwel lichtversterking door geïntensiveerde stralingsactiviteiten) die het grootste vermogen ter wereld zal hebben. Volgens de plannen zal deze in januari 1970 in werking gesteld worden. Hij zal voornamelijk worden gebruikt voor onderzoek op het gebied van de gecontroleerde thermo-nucleaire reacties als een mogelijke bron voor energieopwekking. De laser die qua afmeting en gecompliceerdheid van de constructie op zichzelf geen betekenis kan hebben voor militaire toepassing zal vermoedelijk wel mede gebruikt worden voor research ten behoeve van de ontwikkeling van lasers voor militair gebruik.

GEHEIM

GEHEIM

SOVJET-UNIE - OOST-EUROPA

De Sovjet-Unie streeft ernaar de verschillende opvattingen over de kwesties omtrent de Europese veiligheidsconferentie, die er bestaan bij de oosteuropese staten, te coördineren. De Sovjet-Unie tracht te bereiken, dat de Europese veiligheidsconferentie omstreeks de zomer van 1970 in Helsinki bijeenkomt.

Opmerking: Roemenië en Polen verbinden beide eigen belangen aan hun toestemming voor een dergelijke conferentie. Het poolse concept van een Europees veiligheidsverdrag wordt niet in alle punten door Moskou gesteund. Joegoslavië zet zich in voor een bijeenkomen van de conferentie tegen einde 1970 en zou eventueel bereid zijn om Belgrado als conferentieoord aan te bieden, wanneer er bezwaren tegen Helsinki zouden bestaan. President Kekkonen van Finland noemt ook 1970 als tijdstip voor een conferentie maar sluit de mogelijkheid van een verschuiving naar latere datum niet uit.

ROEMENIE

Volgens roemeense journalisten is de speelruimte voor de massamedia in vergelijking met 1968 beduidend groter geworden. Weliswaar mag nog geen kritiek geleverd worden op de regering als geheel, maar kritiek op ministers afzonderlijk ten aanzien van zakelijke kwesties lijkt zelfs gewenst te worden. Het middel dat hierbij gehanteerd wordt is dat van de "brieven van lezers" die door bekende persoonlijkheden worden opgesteld.

Opmerking: Het voor de massamedia verantwoordelijke bureau van de roemeense communistische partij schrijft geen "spraakregeling" meer voor, maar wijst de journalisten desgevraagd op de eigen verantwoordelijkheid. Hoewel kritiek op lagere regerings- en partijorganen al eerder gebruikelijk was, maken vooral jongere journalisten nu gebruik van de grotere mogelijkheden tot kritiek.

GEHEIM

GEHEIM

NOORD-KOREA - VOLKSREPUBLIEK CHINA

Tijdens zijn bezoek aan Peking ter gelegenheid van de 1 oktober viering heeft de president van Noord-Korea, Choi Yong-kon uitvoerige besprekingen met Chou En-lai gehad. Naar verluidt hebben de Noordkoreanen er de nadruk op gelegd dat een oorlog in Korea op handen zou zijn en hebben de Chinezen op zich genomen Noord-Korea evenzo te steunen als in 1950.

Opmerking: Toespelingen op een dreigende oorlog zijn al jaren een vast punt in officiële Noordkoreaanse verklaringen en propaganda. Toch mag niet verwacht worden dat Noord-Korea in de nabije toekomst bewust een oorlog tegen Zuid-Korea zal ontketenen omdat het in dat geval onvermijdelijk meer zal verliezen dan winnen. Het is niet in staat militaire operaties vol te houden zonder logistieke steun en mogelijk zelfs mankracht van buiten. Hoewel de Chinezen voorheen altijd krachtige steun hebben toegezegd is het onwaarschijnlijk dat zij, gezien de spanning met de Sovjet-Unie, van hun voorzichtige politiek ten aanzien van militaire inmenging zullen afwijken.

TUNESIE - ALGERIJE

De verhouding tussen de regeringen van Tunesië en Algerijë, dikwijls gespannen door grenskwesties en andere twistpunten, vertoont een tendens tot verbetering.

De tunesische regering hoopt dat aan het eind van het jaar een allesomvattende overeenkomst met Algerijë kan worden getekend. Hoewel de onderhandelingen voor een dergelijke overeenkomst in het voorjaar vastliepen, heeft de staatgreep in Libië waarschijnlijk tot meer spoed aanleiding gegeven.

Opmerking: Tunis en Algiers hebben onlangs duidelijke gestes gedaan om tot een betere verhouding te komen. De Algerijnen hebben hulpgoederen naar het door overstromingen geteisterde Tunesië gezonden hoewel zij

GEHEIM

GEHEIM

ook onder verwoestende overstromingen te lijden hadden.

Bovendien heeft Boumedienne begin vorige maand zijn minister van buitenlandse zaken naar Tunis gezonden om na te gaan welke vormen van verdere samenwerking konden worden geboden. De president van Tunesië, Bourguiba, heeft van zijn kant zijn allernaaste medewerker uitgekozen om hem persoonlijk bij de viering van de algerijnse nationale feestdag op 1 november te vertegenwoordigen.

SOEDAN

De voorzitter van de Revolutionaire Raad, Numayri, heeft zijn gezag in Khartoem verder versterkt.

De overneming van de portefeuille van de eerste minister door generaal Numayri geeft aan de militairen een sterk overwicht in de regering. Aangenomen wordt dat de vorige burger-premier, Awadallah, is afgezet vanwege zijn recente verklaring dat de communisten van essentieel belang zijn voor het welslagen van de revolutie. Deze uitlating deed twijfel rijzen aan het praedicaat "nationalistisch" waarmede het huidige regime zijn heerschappij karakteriseert.

Opmerking: Als een van zijn eerste officiële handelingen in zijn functie zal Numayri een soedanese delegatie naar de a.s. oktoberherdenking in Moskou leiden. Verwacht mag worden dat Numayri in Moskou besprekingen zal voeren over de zich uitbreidende russische economische en militaire hulp aan de Soedan.

KENIA

In de afgelopen week is de spanning tussen de stammen van Kenia weer ernstig toegenomen. President Kenyatta werd tijdens een rondreis door de gebieden die door Loeo's worden bewoond door de menigten met stenen bekogeld en uitgejouwd.

GEHEIM

GEHEIM

Veiligheidstroepen openden het vuur waardoor 11 doden en bijna 80 gewonden vielen. Kenyatta wierp de schuld van de ongeregeldheden op de leiders van de oppositiepartij, die haar aanhang overwegend onder de Loeo's heeft. Hij gelastte de arrestatie van de voorzitter van de Volksunie van Kenia, Oginga Odinga, en zeven andere partijleiders. Enige dagen later werd de partij verboden.

Opmerking: Bovenbedoelde rondreis van Kenyatta was bedoeld om het vertrouwen van de Loeo's in de door Kikoejoe's overheerste regering te herwinnen. De nationalist Oginga Odinga wordt door de communisten financieel gesteund.

GEHEIM